

Skolebarnas

TRAFIKKALENDER

1.-4. klasse

TIPSHEFTE TIL LÆREREN

Skoleåret 2018/2019

TILLATT Å KOPIERE!

BOKMÅL

TIL LÆREREN!

Nytt skoleår betyr mange oppgaver, utfordringer og forpliktelser for deg som lærer, men forhåpentligvis mye glede, læring og mestring for elevene du har!

Mange ganger blir det gjentatt til det kjedsommelige fra mange hold alt som er «viktig» i skolen. Vel og bra, men det kan virke stressende og frustrerende på en lærer. Og her kommer vi fra Skolebarnas Trafikkalender og vil fortelle deg at trafikkopplæring er viktig!

Håper du finner tid til noen økter spredd litt utover skoleåret der fokuset er trafikk og barn. Vi har også i år laget en kalender med oppgaver som vi tror kan motivere elevene. Til hjelp har vi laget dette tipsheftet du nå leser i. Alt her kan kopieres og brukes fritt i undervisningen!

Tusen takk for mange svar på oppgaver dere sender inn til oss. Også i år er det oppgaver på kalenderen og i tipsheftet for innsending. Vi trekker ut vinnere som får fine premier! Alle som sender inn noe får en «respons» fra oss!

Besøk gjerne nettsiden vår www.trafikkalenderen.no Der finner du flere tips og oppgaver - og komp til sangene «Sykkelsamba» og «Reflekssang».

Lykke til med det nye skoleåret – og alt som er viktig!

Ha en trafikk sikker dag!

Knut Søyland

Vinner av oppgave med frist 16. mars 2018
Mariell R. Brataas, Ølensvåg i Rogaland

Knut Søyland er til daglig rektor ved Skiringssal folkehøyskole i Sandefjord. Han står også bak firmaet Tekst og Musikkservice og er tekstkonsulent for Skolebarnas Trafikkalender.

INFORMASJON

Postadresse:

Skolebarnas Trafikkalender
Postboks 1311, Trudvang
Halvdan Wilhelmsens Allé 50
3105 TØNSBERG

Kontakt oss:

Telefon: 333 49 380
Telefax: 333 18 440
E-post: post@trafikkalenderen.no
Hjemmeside: www.trafikkalenderen.no

Datoer for innsendingsoppgaver på kalenderen og i tipsheftet:

Sommer **21. september 2018**

Høst **26. oktober 2018**

Vinter **15. februar 2019**

Vår **15. mars 2019**

NB! Husk klasse, navn og adresse til skolen!

Vinnere skoleåret 2017/2018

Vinnere av sykkel og hjelm

Hjelm 22. september 2017 - Solfrid Lønning Haaland, 3.kl. Vindafjord kommune
Refleks 27. oktober 2017 - Sofie Handeland, 3.kl. Indre Arna, Bergen kommune
Bilbelte 16. februar 2018 - Vossestrand b. og u. skole, Hordaland
Gangfelt 16. mars 2018 - Mariell R. Brataas, 4.kl. Vågen skole, Rogaland fylke

Vinnere av klassesett med hjelmer

Hjelm 22. september 2017 - Vesterøy skole, 3.kl. Sandefjord kommune
Refleks 27. oktober 2017 - Vegårshei skule, 2.kl. Vegårshei kommune
Bilbelte 16. februar 2018 - Raknes skule, 1.kl. Midsund kommune
Gangfelt 16. mars 2018 - Klyve skole, 4C kl. Skien kommune

Gi oss beskjed om du ønsker flere tipshefter eller kalendere!

REDNINGSVEST ER BEST!

- Jeg flyter jo helt av meg selv! Jeg trenger ikke å gjøre noe, kan bare ligge helt stille i vannet!

Bike og Velo var skikkelig fornøyde. De koste seg på stranden like ved brygga. Der pleide de alltid å ha på seg redningsvester, selv om de egentlig syns at de kunne svømme. Og i dag hadde de fått lov til å hoppe ut i vannet med vestene på, sånn at de kunne få prøvd hvordan de fungerte.

- Dette er skikkelig kult, ropte Velo tilbake.

Morris Minor fulgte godt med på de to vennene som lekte i vannet. Han smilte lurt. De hadde akkurat snakket om at redningsvestene virkelig kan redde noen som faller i vannet enten fra land eller fra en båt.

- Alle som er med i småbåter må ha redningsvester på, hadde Morris sagt.

- Men ikke voksne vel – eller barn som er skikkelig flinke til å svømme? undret Velo.

- Jo alle må, det er veldig lurt. Ingen kan vite helt sikkert hvor lenge de kan bli liggende i vannet hvis de faller ut av båten. Eller kanskje de har blitt skadet da de falt i vannet. Da er det godt å ha på vest så en flyter av seg selv.

Bike og Velo hørte på Morris Minor. Han er ganske gammel, men snill og klok – og flink til å fortelle ting sånn at det går an å forstå, mener de to vennene.

- Men du, hvorfor flyter vi hele tiden på ryggen? Det er nesten umulig å komme rundt på magen!

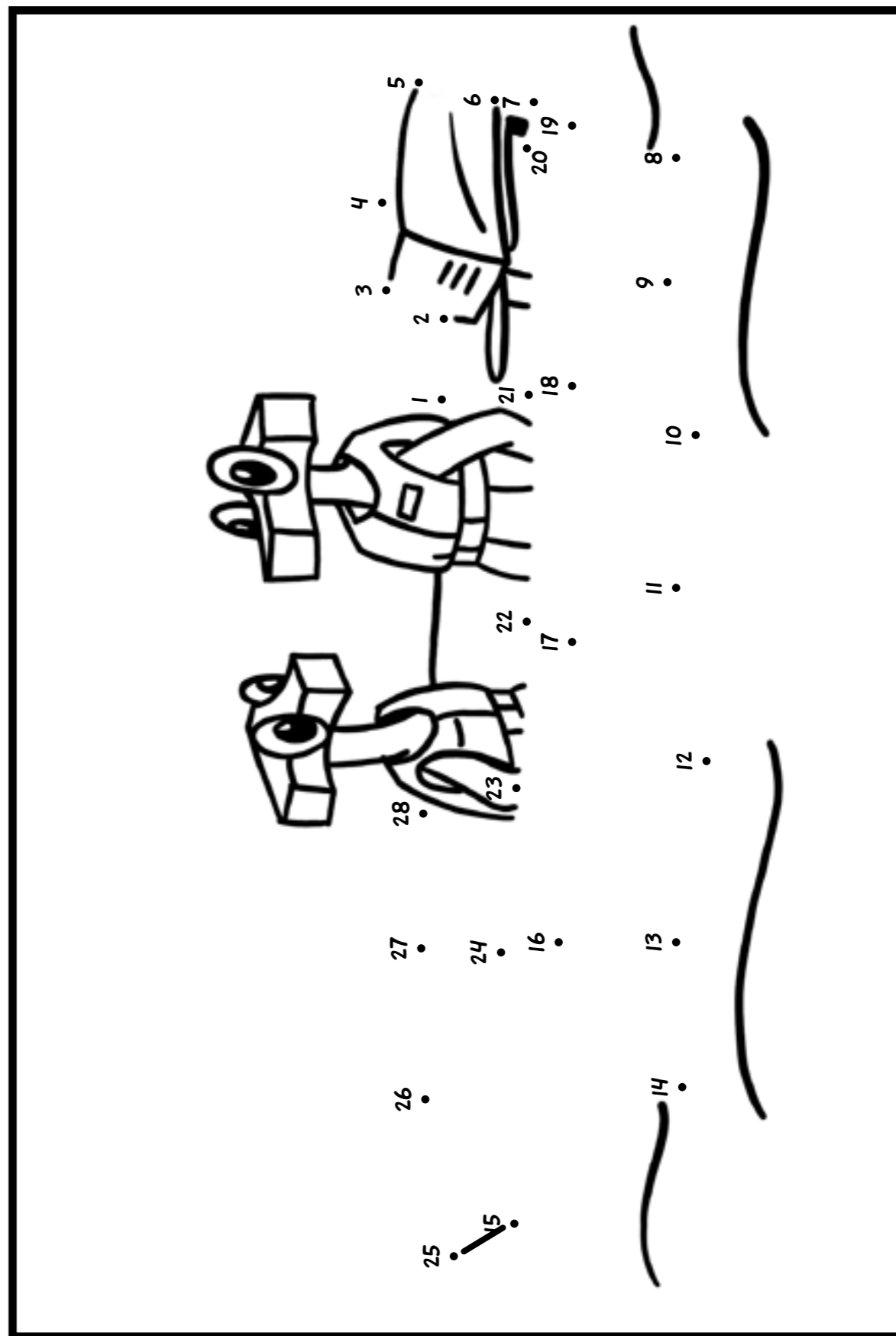
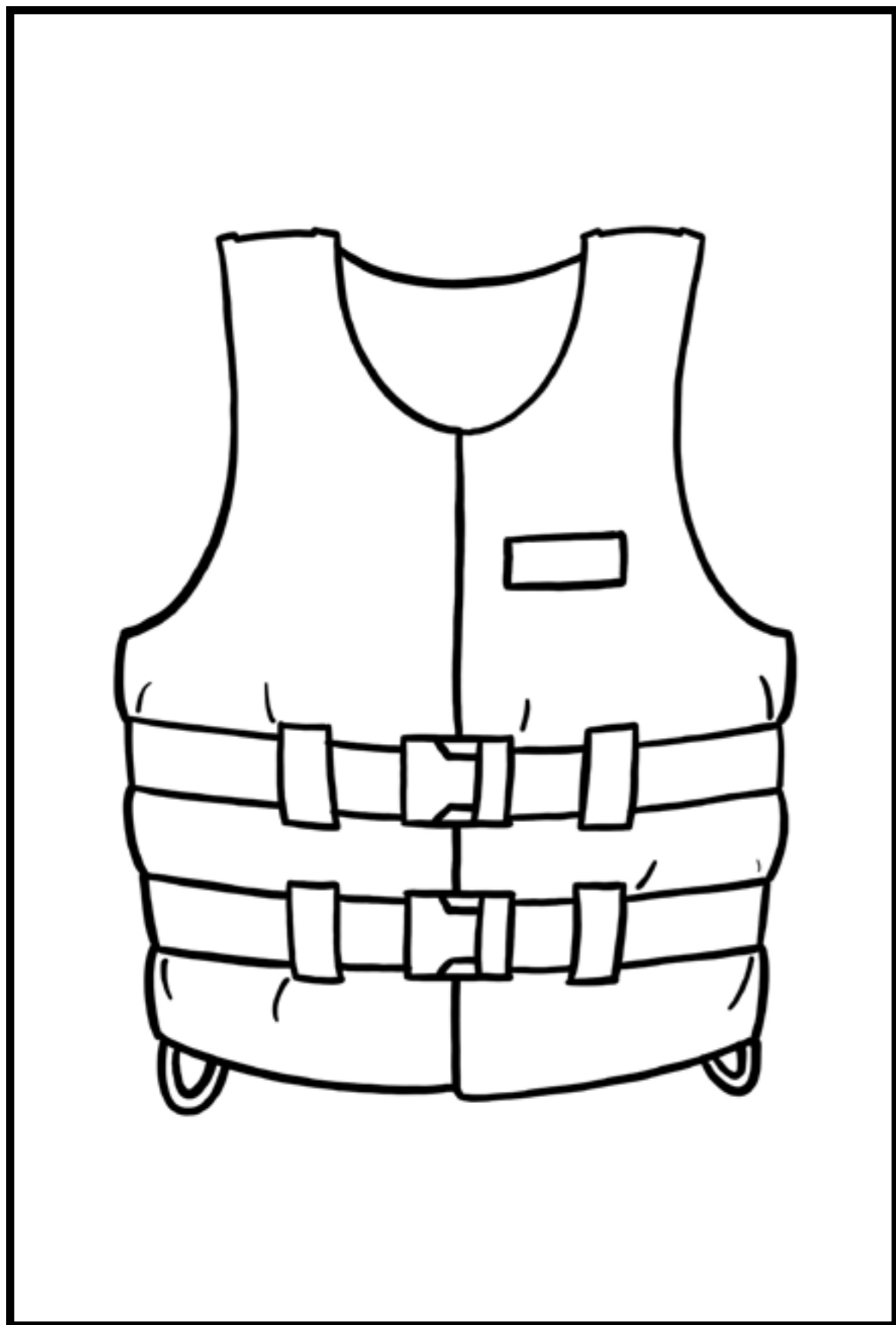
- Det er fordi redningsvesten er laget sånn. Hvis dere flyter på ryggen, er det best for å få puste ordentlig, forklarte Morris Minor.

Bike og Velo testet det ut. Denne gangen var det heldigvis en lek.

OPPGAVER

1. Les fortellingen på side 4. La elevene fortelle om egne sommerminner og erfaringer!
2. I fortellingen hørte dere om Bike og Velo som testet redningsvestene sine i vannet. Tips elevene og foresatte som har vester, om å gjøre det samme.
3. På side 7 er det laget en strektegning. Ta kopi av siden og la elevene tegne båten ferdig. Den kan godt fargelegges! Sender dere inn tegninger fra klassen innen 21.september 2018, får dere en respons fra oss!
4. Det er påbud om bruk av egnet redningsvest (flyteutstyr) for alle som er i fritidsbåter, som er under 8 meter (enkelte unntak). Snakk med elevene om hvorfor det er en sånn regel! Kanskje kan de foresatte få et lite hint?!
5. La elevene lage en følgefotelling med tema «En hyggelig båttur». Elevene sier etter tur hver sin korte setning. Læreren er sekretær. Les opp fortellingen når den er ferdig. Kanskje noen elever vil ha med fortellingen hjem for å lese den opp der?
6. La elevene jobbe med oppgaven på kalenderen med temaet «Redningsvest er best». Send inn tegninger til oss innen 21.september 2018.

BLI SETT MED REFLEKS

- Det er vel ikke så mørkt nå at vi trenger reflekser på? lurte Bike.
- Jo, det må vi, for det blir sikkert ganske mørkt når vi skal hjemover igjen, mente Mille.

Alle ble enige om like godt å ta reflexsene på med en gang. Så var de på vei til en som er ny i klassen. Alle var bedt på brus og sjokoladekake, som bestemoren hadde bakt.

De hadde en hyggelig stund, og kaka smakte skikkelig godt! Da de etter en stund var på vei tilbake, så de en bil som kjørte forbi dem i mørket og stoppet ved et hus like bortenfor. Det var jo Lens Politi som stod der!

- Så fint at dere bruker refleks alle sammen, sa han.
- Da jeg kom kjørende bak dere, så jeg dere godt alle sammen - på lang avstand.

Både Bike, Velo, Per og Mille ble tydelig stolte. Det var alltid hyggelig å møte Lens Politi. Han hadde alltid noe fornuftig å si. Kanskje spesielt i dag!

-Refleksene sender lyset fra bilen tilbake til meg fra refleksene, det ser ut som de lyser selv. Men det gjør de ikke, de bare reflekterer lyset nesten som i et speil. Det er derfor det heter refleks, forklarte Lens Politi.

Akkurat det visste vel egentlig vennene våre, men det var fint å høre det likevel. Da visste de at det var lurt det de gjorde.

- Vi har alltid reflekser på oss når vi er ute i mørket, sa Per.

Det hadde de hørt Lens Politi si en gang før...

OPPGAVER

1. Ta kopi av fargeleggingsoppgaven på neste side. La elevene fargelegge. Hvis tegningene blir sendt inn til oss, er elevene med i trekningen som står beskrevet på kalenderen under «Høst». Frist for innsending er 26.oktober 2018.
2. Les fortellingen på side 8 her i Tipshefte til læreren. Følg opp med en samtale!
3. Marker «Refleksens dag» 18.oktober! Be elevene ta med noen reflekser hver til skolen. Lag en utstilling i klasserommet. Tell opp og se hvor mange like og hvor mange ulike reflekser det er i utstillingen. Lag en statistikk.
4. Test de ulike refleksene elevene har om de lyser godt! Det går an å gjøre det i et litt stort, mørkt rom. Still opp elever med reflekser i ene enden av rommet. Lys mot dem med en kraftig lommelykt. De andre elevene kan være med som refleksdommere!
5. Reflekser kan bli slitt enten i vask eller ved bruk. Elevene kan få i hjemmeoppgave å teste refleksene de har, for å se om noen kanskje bør byttes.
6. Syng Reflekssang som står på side 11. Sjekk nettsiden vår. Der finner dere sangen og komp!
7. Ta kopi av Reflekssang. Kanskje den kan være leseoppgave eller leselekse – ett eller flere vers?!

REFLEKSSANG

T/M: Gordon Larssen / Knut Søyland

Nå har det blitt mørkt, det er tåke og regn   kjører med lysene på.
 Jeg kjenner hver sving, hvert skilt og hvert hus,   hører på vindens   sus. Men

plutselig ser jeg et lys skinner opp,   bremses litt ned, og ser ut. Det

er jo litt morsomt at lyset fra meg   sendes tilbake fra deg.

Jeg føler meg trygg, dette greier vi fint,
 blinker og kjører forbi.
 Refleksen din skinner, den roper et hei,
 vi er på samme vei.
 Jeg kikker i speilet, og prøver å se
 et ansikt jeg har sett før.
 Men det er for mørkt, du forsvinner bak meg,
 Kanskje jeg kjenner deg?

(Instrumental)

Nå har jeg parkert, jeg skal legge meg snart
 lurer på hvem du var...
 Det hadde vært ålreit å kunne få si;
 Det var jeg som kjørte forbi.
 Hva gjør vel nå det, om veien er mørk,
 når vi bruker lys og refleks?
 Det er jo litt morsomt, at lyset fra meg,
 sendes tilbake fra deg.

...

sendes tilbake fra deg.

LEK TRYGT

Vennene våre synes det er godt med en pause nå.

- Det er ganske slitsomt å sparke fotball på lekeplassen når det er snø og is – og egentlig ganske vått, sier Bike og puster og peser.

- Kanskje vi kan være et annet sted? undrer Velo

- Ja, men de voksne har sagt at vi må leke et sted det er trygt, minner Per de andre på.

- Hvor kan vi gå da tro? spør Mille vennene sine.

Alle blir sittende å tenke litt. Plutselig skvetter de til da de hører en bil på veien som kommer kjørende i stor fart forbi lekeplassen. De var ikke i tvil: Frøken Fartsgal! Den røde bilen var lett å kjenne igjen, både fordi den var så fin og rød, men alltid kjørte alt for fort.

- Hun virker nesten sinna. Det er i hvert fall ikke trygt å leke på veien når hun kjører sånn, mener Velo.

- Men det er vel uansett ikke lurt å leke på veien, selv om det hadde vært kult å skli ned bakken borte i svingen der, sier Bike.

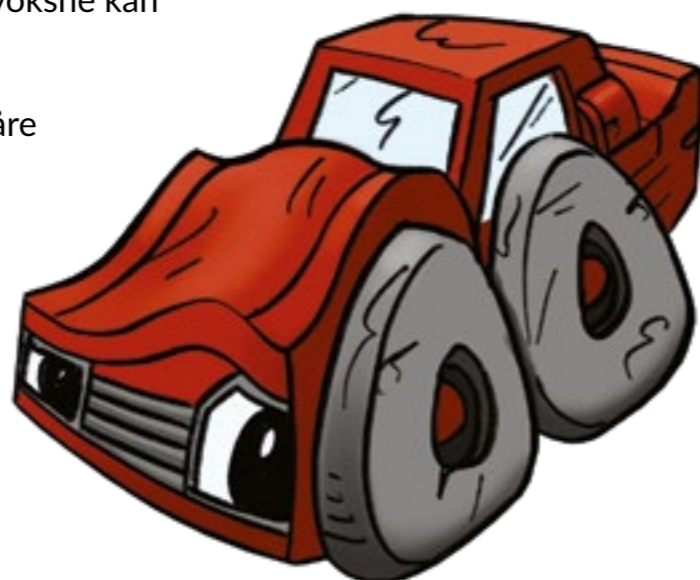
- Kanskje vi heller kunne gå bort til veien i bakken ned til huset deres, Per? spør Mille.

- Supert, mente Per, jeg spør om de voksne kan lage kakao til oss!

Plutselig ble det full fart i vennene våre igjen. Bike ville hente ski, og Velo et akebrett.

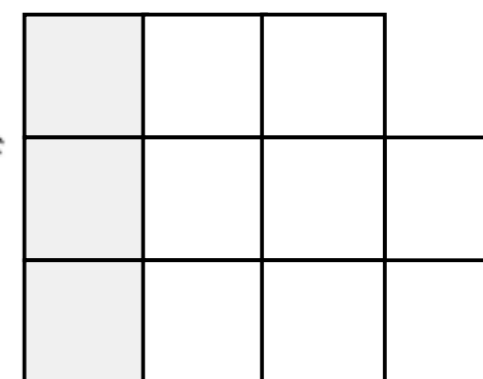
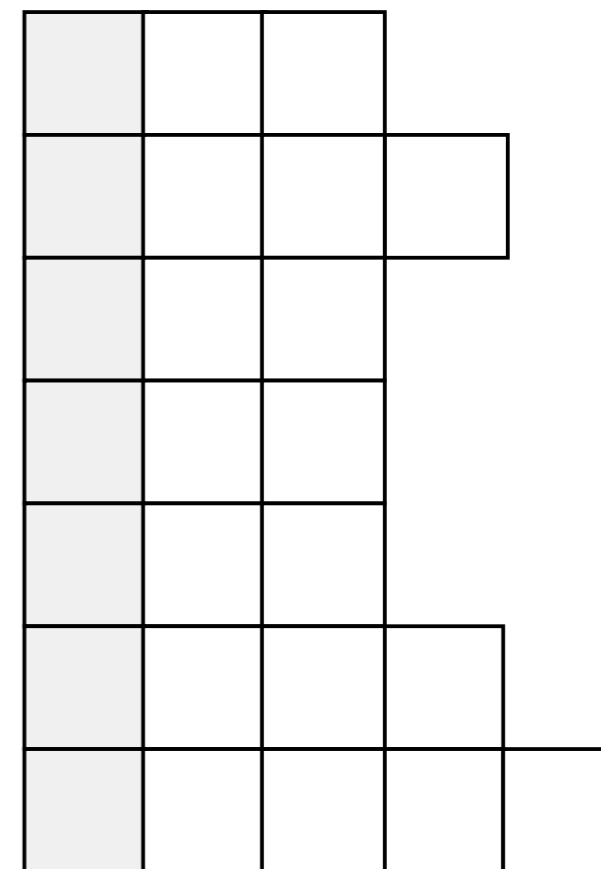
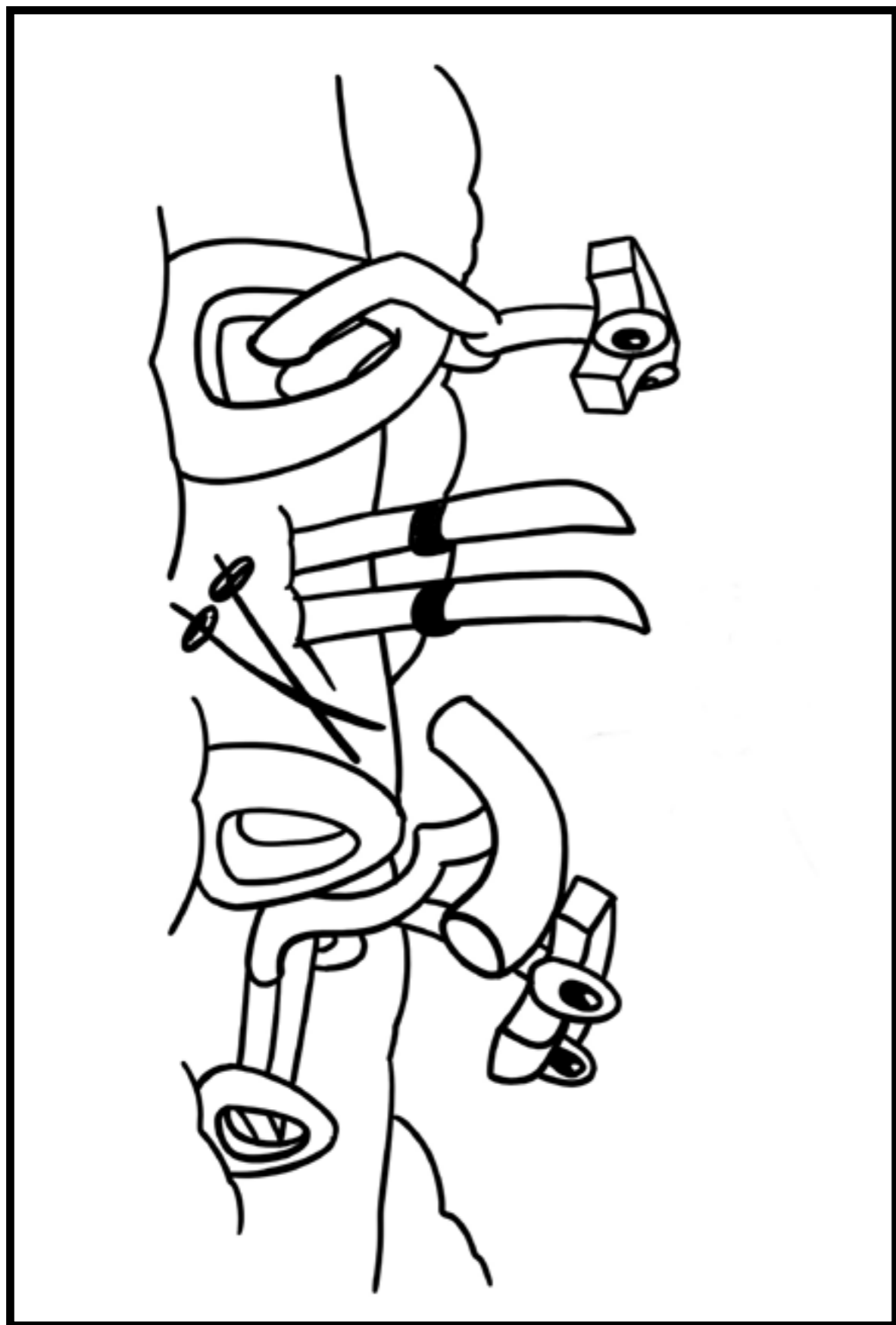
- Vi kan bruke kjelken vår sammen, sier Per med et smil til Mille.

Alle gleder seg og syns det var helt greit ikke å være på veien samtidig med Frøken Fartsgal!

OPPGAVER

1. Les fortellingen på side 12. Snakk med elevene om innholdet!
2. Ta kopi av rebusen side 15. Skriv løsningsordene på linjen under rebusen. Send inn løsningsordene innen 15.februar 2019 – og dere får en respons fra oss!
3. I fortellingen på forrige side fikk vennene våre kakao. Kanskje klassen kan lage - og kose seg med kakao? Her er en oppskrift: (4 porsjoner): 8 teskjeer kakao, 8 teskjeer sukker, 8 dl melk. Visp sammen og varm opp nesten til kokepunktet. Fin matematikktrening å doble/triple/halvere oppskriften!
4. Snakk med elevene hvor i nærområdet deres det er trygt å leke! La elevene skrive på ark eller tavla eller lag felles plakater med overskriften «LEK TRYGT».
5. Ta kopi av side 14. Den er spennende å fargelegge!
6. Se på kalenderen og oppgaven under «Lek trygt». Kanskje elevene kan samarbeide om oppgaven? Husk fristen for innsending: 15.februar 2019.

SVAR

A row of 13 empty boxes for the answer: [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

PÅ FARTA MED HJELM

Endelig har det blitt varmere og lysere å leke ute. I skolegården på ettermiddagen er det mange barn som leker med forskjellige ting. Noen voksne er der også. De koser seg på benkene med kaffe – og kanskje med litt sjokolade som ikke barna skal se...?

- Du skal vel ha hjelm på når du skater!
- Og du skal vel ha hjelm på når du trikser med sparkesykkelen!
- Det er bare de som sykler som må bruke hjelm!

Noen av barna har begynt å diskutere – ja nesten krangle - mens de egentlig har det bare fint! En mamma står og prater med Tryggleif. Han står nede ved gjerdet til skolegården. Han står og viser hvor det er gangfelt over veien.

- Du Tryggleif, når er det egentlig vi skal bruke hjelm? spør mammaen da hun hører hva barna diskuterer.

De blir enige om å samle alle barna nede hos Tryggleif. Han vil gjerne snakke med alle sammen. Barna synes det er spennende. Det er ikke så ofte de snakker med Tryggleif egentlig!

- Det er sånn at det ikke alltid er regler for alle ting. Mange ganger må vi tenke selv og bestemme hva som er best. Sånn er det med å bruke beskyttelser for kroppen, både hansker, noe på knærne og albue og i hvert fall hjelm for å beskytte hodet. Jeg synes det er lurt at dere alltid bruker hjelm når dere sykler, skater eller trikser med sparkesykkelen.

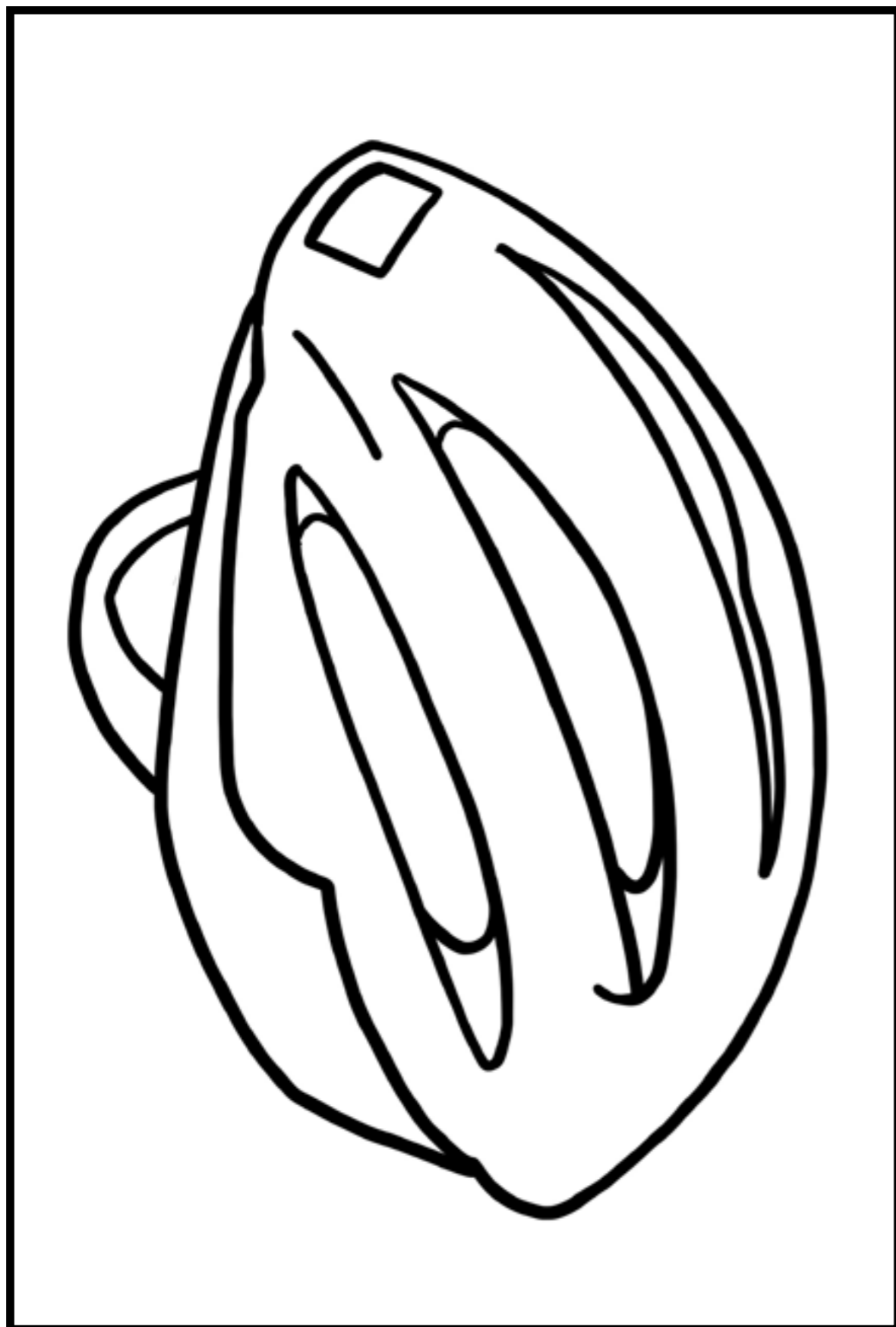
Barna hører stille på hva Tryggleif sier. Uten å diskutere eller krangle noe mer, tar alle barna på seg hjelmer.

- Hjelm er i grunnen ganske kult, sier Per forsiktig.

OPPGAVER

1. Ta kopi av hjelm-tegningen på neste side. La elevene fargelegge den. Hvis dere sender tegningene til oss innen 15. mars 2019, er dere med i trekningen av fine premier. Se «På farta med hjelm» på kalenderen. Der er oppgaven beskrevet!
2. Syng Sykkelsamba på side 19. Sangen og komp finner du på nettsiden vår!
3. Snakk med klassen om bruk av beskyttelsesutstyr når de bruker sparkesykkel eller skater. Selvsagt hjelm, men kanskje mer beskyttelse?
4. Les fortellingen på side 16 for elevene!
5. Snakk med elevene hvilken side av veien en skal gå, skate eller sparkesykle (vanligvis venstre side) og hvilken side av veien vi vanligvis sykler på (høyre side).
6. Øv med elevene på høyre og venstre. Lek «Kongen befaler» der de rekker opp en hånd, står på en fot, peker på øye eller øre – varier med høyre/venstre.
7. Lag en oversikt med klassen over hvor mange elever som henholdsvis blir kjørt, går, sykler, skater mm til skolen. Framstill resultater med for eksempel søylediagram. Finn ut hvor mange av dem som sykler/skater, som bruker hjelm. Ta det med i diagrammet!

SYKKELSAMBA

T/M: Gordon Larssen / Knut Søyland

F *C* *am* *dm* *C* *C'*

 Vil du være med å sykle? Det er kjempegøy! Dra på lange turer eller kanskje sykle cross?

F *C* *am* *dm* *F* *C*

 Bare sjekk at sykkelen har bremses foran, bak, ringeklokke og reflekser, kom og bli med oss.

Rappevers 1:

Bike sykler til butikken for å kjøpe is.
 Dropper hjelmen, Bike tenker, ingen ting kan skje!
 Sykler fort, han er så glad, men vet du hvem som fikk,
 kjempekul i hodet sitt og skrubbsår på et kne?

Ref:

Vil du være med å sykle? Det er kjempegøy!
 Dra på lange turer eller kanskje sykle cross?
 Bare sjekk at sykkelen har bremses foran, bak,
 ringeklokke og reflekser, kom og bli med oss!

Rappevers 2:

Velo, hun har alt i orden, sykler mot et kryss,
 ser at Frøken Fartsgal kommer, i en veldig fart.
 Velo tenker; "Jeg er over før hun rekker fram!"
 Hvem tror du har samme tanke?- Det kan smelle snart!

Ref:

Rappevers 3:

Per og Mille er i gang og roper førstemann.
 Begge trår på det de kan, snart går det kjempefort.
 Mille ser at svingen kommer, bremses det hun kan.
 Bremsene tar ikke tak, hun kræsjer i en port!

Bridge:

Heldigvis så gikk det bra, for alle fire her.
 Flaks er kjempefint å ha for alle og enhver.
 Du er lur, kan tenke selv, da blir det ganske lett.
 Godkjent sykkel, hjelm på hodet, smartest rett og slett!

Ref:

Kom og bli med oss, kom og bli med oss

Skolebarnas
TRAFIKKALENDER

trafikkalenderen.no